

CURRÍCULOS

Augustin Berque. Teórico de grande actividade e «propagandista» da Xeografía cultural, Augustin Berque, nacido en Rabat en 1942, dedícase con gusto á análise comparada. Director de estudos da École des Hautes Études en Sciences Sociales de París, é tamén xeógrafo orientalista e desde hai xa varios decenios centrou as súas actividades intelectuais na relación das sociedades humanas coa súa contorna. Publicou numerosos ensaios sobre estas cuestións, e no ano 2000 sintetizou as súas investigacións e a súa reflexión no libro *Écoumène* (París, Belin). Asemade, é especialista no Xapón, onde actualmente imparte aulas na Universidade de Miyagi. Ademais de *Écoumène* publicou unha vintena de obras, entre as cales se contan *Médiance. De milieux en paysages* (París, Belin, 2000), *5 propositions pour une théorie du paysage* (Seyssel, Champ Vallon, 1994), *Les sens de l'espace au Japon* (París, Arguments, 2004) e, recentemente, a súa colaboración na obra colectiva *La ville insoutenable* (Belin, 2005). Acaba de publicar *Le pensée paysagère* (Arquibooks, 2008; en castelán en Biblioteca Nueva).

Francisco Díaz Pineda. Catedrático de Ecoloxía na Universidad Complutense de Madrid desde 1981. Doutorado en 1975, a súa experiencia baséase na planificación territorial; o estudo das bases ecolóxicas da conservación da natureza; a análise de ecosistemas mediterráneos, principalmente de pasteiro, e a regulación da diversidade biolóxica. Actual presidente de WWF-España (ADENA), desde 1995. Membro do International Board of WWF, Gland (Suíza, 1997-01; 2003-07). Membro fundador en 1995 do Centro Europeo de Conservación da Natureza, ECNC, Tilburg (Holanda), e compoñente do seu Consello científico entre 1998 e 2005. Membro do Capítulo Español do Club de Roma desde 1999. Autor ou editor de varios libros e monografías especializados, ten publicados uns cento cincuenta traballos científicos en revistas

especializadas e un centenar de artigos de divulgación científica. Desenvolveu numerosos proxectos aplicados de Ecoloxía por encargos ou concursos nacionais, estranxeiros ou internacionais. Entre outros premios, recibiu o Osborne, pola defensa da natureza, en 1975; o de Medio Ambiente sobre Estudos Temáticos, en 1984, polos seus traballos sobre a corrección da erosión; o do Ayuntamiento de Madrid, en 1986, pola teoría da información en Cartografía ecolóxica; e o Premio Nacional de Medio Ambiente, en 2000, polo súa investigación ecolóxica e sobre a conservación da natureza.

Álvaro Domingues. Xeógrafo, doutorado cunha tese sobre urbanismo pola Facultade de Letras da Universidade do Porto en Xeografía Humana, en 1994. Obtivo o Prémio Caixa Geral de Depósitos en 1996. É profesor da Facultade de Arquitectura da Universidade do Porto. Foi, ademais, profesor convidado da Universidade Federal do Rio de Janeiro e da de Granada. A súa actividade céntrase no urbanismo e nas políticas urbanas contemporáneas. Como investigador do CEF Arquitectura do Porto, desenvolveu unha actividade regular de investigación no ámbito de proxectos internacionais con España, Holanda, Brasil e Francia. Publicou *Área metropolitana do Porto* (Porto, Instituto de Xeografía da Facultade de Letras, 1992) e *Estudo Sócio-Económico da Área Metropolitana do Porto* (Porto, Quaternaire Portugal, 1993). Foi coordinador de *A cultura em acção: impactos sociais e território* (Porto, Afrontamento, 2003) e traduciu o libro *Metapolis: acerca do futuro da cidade*, de François Ascher (Oeiras, Celta, 1998). Publicou artigos en numerosas revistas.

Caroline Domingues. Ensina a civilización española na Université Blaise Pascal (Clermont-Ferrand). É doutora en español e comunicación. En 2005 publica *Identité régionale et Médias. L'exemple de la Galice*, libro en que analiza as relacións ambiguas entre medios de comunicación e identidade. Galicia e o tema da identidade sempre foron o fío condutor das súas investigacións. Algúns dos seus traballos son «Méditerranéisme versus Atlantisme ou la réponse galicienne au mouvement noucentiste», publicado no libro colectivo *Esthétique et idéologie au XXe siècle*; «L'usage de l'art dans la construction

d'une identité galicienne au XXe siècle», en *De l'usage de l'art en politique*; ou «La Galice: une mémoire trahie», en *La guerre d'Espagne en héritage: entre mémoire et oubli*.

A paisaxe intégrase nun estudo máis profundo sobre a definición –en gran parte ideolóxica– da identidade galega, fundada nos alicerces dunha ou varias paisaxes ben identificadas, que labraría un ser galego diferente e único, en «Quand le Paysage se mêle d'identité», en *La Galice* (actas).

Pierre Donadieu. Agrónomo e xeógrafo, Pierre Donadieu é profesor titular na École Nationale Supérieure du Paysage (ENSP) de Versailles. En calidade de investigador asociado ao Institut National de la Recherche Agronomique, no seo da Unidade Mixta de Investigación en Ciencias da Acción e do Desenvolvemento de París-Grignon, dirixe o laboratorio de investigación da École Nationale Supérieure du Paysage (LAREP). É, ademais, responsable do Máster o proxecto da paisaxe: teorías e aproximacións, organizado conxuntamente coa Universidade de París I Panthéon-Sorbonne e o Institut des Sciences et Industries du Vivant et de l'Environnement de París (AgroParis-Tech), e ten ao seu cargo a formación de doutoramento da ENSP no marco da escola doutoral de Agronomía, Alimentación, Bioloxía, Medio e Saúde (ABIÉS). Na actualidade, as súas liñas de investigación concirnen ás teorías, as prácticas e os oficios da paisaxe.

Julia Fernández de Caleyá Blankemeyer. Doutora en Arquitectura pola Universidade da Coruña en 1995 e diplomada en Xardinaría e Paisaxe polo Instituto Politécnico Superior de Madrid en 1970. En 1974 realizou o Máster en planeamento urbano e rexional na University of Southern California (Los Ángeles). Realizou o Aulario da Coruña e as súas diversas ampliacións, o colexio público de Corrubedo, o colexio público e mais o polideportivo de Malpica e o proxecto de axardinamento do recheo do castelo da Pobra do Caramiñal. Entre a súa actividade docente destaca o seu labor como profesora de Xardinaría e Paisaxe na Escola Técnica Superior de Arquitectura, no Departamento de Urbanismo (1980-2009), e na Escola Técnica Superior de

Enxeñeiros de Camiños, Canais e Portos da Coruña (1996-2009). Tamén foi profesora encargada do Grupo «Curso International ILAUD» en Venecia e San Marino International (Laboratory of Architecture and Urban Design) Argot en 1996 e 1997, e codirectora e organizadora do primeiro Máster de arquitectura da paisaxe Juana de Vega, entre 2006 e 2008. Entre as súas publicacións destacan *El diseño de los campos de golf, una aproximación paisajista*, artigos en diferentes revistas especializadas e colaboracións co Centro de Arte Contemporánea sobre a paisaxe.

José Antonio Fernández de Rota y Monter. Catedrático de Antropoloxía Social na Universidade da Coruña, onde foi decano da Facultade de Humanidades. É académico correspondente da Real Academia Española de Ciencias Morales y Políticas e membro do Instituto Internacional Transcultural de París. O seu traballo de campo en zonas rurais de Galicia foi publicado nunha triloxía, *Antropología de un viejo paisaje gallego, Gallegos ante un espejo. Imaginación antropológica en la Historia e Protagonistas de la Economía Básica*. Estudou temas de identidade e nacionalismo en obras como *Nacionalismo, cultura y tradición* ou *Nos lindeiros da galeguidade*. Editor ou director de nove obras colectivas e de máis de cen publicacións nacionais e internacionais en revistas científicas ou capítulos de libros.

Jacobo García Álvarez. Profesor titular de Xeografía Humana na Universidad Carlos III de Madrid, onde ensina desde o ano 2003. Anteriormente foi alumno e profesor da Universidad Autónoma de Madrid, na que se licenciou e doutorou. Obtivo o Premio Extraordinario polo seu doutoramento 1999-2000 e o Premio de Investigación 2000 en Humanidades da Real Academia de Doctores. Concedéronsele diversas bolsas predoutorais e posdoutorais de investigación en España e no estranxeiro (Reino Unido, Estados Unidos, Países Baixos, Francia, Finlandia, Arxentina, Colombia...) e foi profesor invitado en varios centros estranxeiros, como a École des Hautes Études en Sciences Sociales de París, Université de Pau, University of Oulu, Universidade do Porto e a Universidad Autónoma Metropolitana de México. As súas investi-

gacións centráronse na xeohistoria das divisións, ideoloxías e identidades territoriais, así como na historia das ideas xeográficas. Nos últimos anos estudou tamén a temática das paisaxes, lugares e políticas de memoria na España contemporánea. Entre os seus traballos principais figuran os libros *Provincias, regiones y comunidades autónomas. La formación del mapa político de España* (2002) e *Territorio y nacionalismo. La construcción geográfica de la identidad gallega* (2003). Desde agosto de 2008 é presidente da Comisión de Historia da Xeografía da Unión Xeográfica Internacional.

Marcial Gondar Portasany. Catedrático de Antropoloxía Social da Universidade de Santiago de Compostela, patrón do Museo do Pobo Galego, membro da European Association of Social Anthropology e membro da Sección de Etnografía do Seminario de Estudos Galegos (CSIC). Traballa temas de identidade, antropoloxía política e antropoloxía aplicada, esta última con especial referencia ao tema da saúde mental. Entre as súas publicacións destacan: *Parenthood, familia y matrimonio en la historia de Galicia* e *Crítica da razón galega. Entre o Nós-mesmos e o Nós-outros*. Participou en seminarios de reflexión sobre a paisaxe como: *Territorio, paisaxe e identidade* (Museo de Pobo Galego, xaneiro 2007) ou *Paseantes, viaxeiros e paisaxes* (CGAC, outubro 2007).

Federico López Silvestre. Profesor doutor de Historia das Ideas Estéticas na Universidade de Santiago de Compostela desde 1998 e Premio extraordinario de doutoramento cunha tese dedicada á paisaxe. Entre as súas publicacións destacan os libros *El paisaje virtual* (2004), *Os límites da paisaxe* (2008) e *A emerxencia da paisaxe* (2009), e como editor, *Nuevas visiones del paisaje* (2006), *Paseantes, viaxeiros e paisaxes* (2007) e *Estructuras na paisaxe* (2009). Foi director de varios proxectos financiados sobre as paisaxes contemporáneas e, con María Luísa Sobrino, dirixe o Máster de arte, museoloxía e crítica contemporáneas da USC. Coordina a liña de traballo «A construción da paisaxe» do Centro Galego de Arte Contemporánea. Así mesmo codirixe con Javier Maderuelo e Joan Nogué a colección Paisaje y Teoría da Editorial Biblioteca Nueva (Madrid). Participou en congresos internacionais e fixo

estudias de investigación en Portugal, Italia, Francia, Alemaña, Finlandia, Brasil, Chile, Arxentina ou a Polinesia.

Rafael Mata Olmo. Catedrático de Xeografía da Universidad Autónoma de Madrid, onde se formou, e presidente do Colegio Oficial de Geógrafos de España. Gran estudoso dos usos da terra e da cuestión agraria, publicou, entre outros, os libros: *Atlas de los Paisajes de España*, en 2003, e *Los paisajes de Madrid: Naturaleza y medio rural*, en 2000. Obtivo o Premio de Urbanismo da Comunidade de Madrid. Dirixiu numerosos proxectos de investigación financiados. Entre os seus moitos artigos en publicacións especializadas destacan achegas como «La Huerta de Murcia. Landscape guidelines for a peri-urban territory» para a revista *Landscape Research*, en 2004.

Raffaele Milani. Profesor de Estética na Università di Bologna, Departamento de Filosofía. Dirixiu un máster europeo sobre a paisaxe e é membro de comités científicos de institucións nacionais e internacionais. Impartiu cursos e conferencias en varias universidades de Europa, dos Estados Unidos e do Xapón. Participou tamén en numerosos congresos sobre cuestións de estética. Entre as súas obras lembramos *Categorie estetiche* (Parma, 1991), *Il Pittoresco. L'evoluzione del gusto tra classico e romantico* (Bari, 1996), *Il fascino della paura. L'invenzione del gotico dal rocò al trash* (Milán, 1998), *L'arte del paesaggio* (Boloña, 2001), *Il paesaggio è un'avventura* (Milán, 2005); xunto a Laura Falqui, *L'atelier naturale. Cinema e giardini* (Fiesole, 2008). Ademais editou varias coleccións de estudos e investigacións sobre a estética da paisaxe e a natureza.

Joan Nogué. Catedrático de Xeografía Humana da Universitat de Girona e director do Observatori del Paisatge de Catalunya (www.catpaisatge.net). Doutorouse na Universitat Autònoma de Barcelona e ampliou estudos na University of Wisconsin Madison (EE UU), baixo a dirección do profesor Yi-Fu Tuan. Foi tamén profesor visitante en varias universidades estranxeiras.

A súa investigación céntrase en dúas grandes liñas: a historia do pensamento xeográfico e territorial, e a paisaxe desde a óptica dos estudos culturais. Publicou dez libros sobre ambos os dous temas e numerosos artigos en revistas internacionais de recoñecido prestixio. É codirector da colección Paisaje y Teoría, da editorial Biblioteca Nueva, e colaborador habitual do suplemento «Cultura's» de *La Vanguardia*. Os seus últimos libros son *Las otras geografías*, en 2006, en colaboración con Joan Romero, *La construcción social del paisaje*, en 2007, e *El paisaje en la cultura contemporánea*, en 2008.

Albino Prada Blanco. Profesor titular no Departamento de Economía Aplicada da Universidade de Vigo. Na actualidade é membro do Consello Galego de Estatística e do Consello da Cultura Galega, na Sección de Ciencia, Natureza e Sociedade. Ata o ano 2007 representou á Universidade de Vigo no Consello Económico e Social de Galicia, e foi decano da Facultade de Economía e Empresa desta universidade. Realizou informes e dirixiu asistencias técnicas para o Parlamento de Galicia e a Xunta de Galicia. Foi tamén investigador principal de proxectos que contaron con financiamento público do Ministerio de Educación, a Consellería de Educación ou a Fundación Caixa Galicia sobre economía dos recursos naturais (parques nacionais, Rede Natura 2000, biomasa enerxética, etc.) nos últimos anos. É autor dun manual sobre economía de Galicia editado primeiro en galego e posteriormente en castelán. Entre as súas publicacións máis recentes destaca *Environmental economics and society*.

Pablo Ramil Rego. Profesor titular de Botánica da Universidade de Santiago de Compostela e director do Instituto de Biodiversidade Agraria e Desenvolvemento Rural (IBADER). As liñas de investigación desenvolvidas inclúen dende estudos sobre a reconstrución do clima e os cambios dos ecosistemas terrestres no último ciclo glacial-interglacial, a traballos orientados á diagnose, valoración, planificación e xestión dos espazos naturais e os compoñentes da biodiversidade. É membro do Comité Español do Programa Home & Biosfera e do Observatorio Galego da Biodiversidade. Publicou, entre outros

libros: *A lagoa de Cospeito* (2006), *Terras de pedra e auga* (2005), *Humedales de Galicia* (2002), *La evolución del paisaje en las montañas del entorno de los caminos jacobeos* (1993).

Carlos Vales. Licenciado en Bioloxía pola Universidade de Santiago de Compostela e catedrático de Ciencias Naturais. Na actualidade dirixe o Centro de Extensión Universitaria e Divulgación Ambiental de Galicia. É membro da Comisión de Educación e Comunicación da Unión Internacional de Conservación da Natureza (UICN), así como da Sección de Ciencia, Natureza e Sociedade do Consello da Cultura Galega. Como experto en conservación da biodiversidade e divulgador ambiental, é autor de diversas publicacións, entre as que se poden destacar *As Fragas do Eume*, *O lobo, a extinción de especies e outros ensaios sobre conservación* ou *Forgoselo, espacio natural*, e coordinador da edición de *Os bosques atlánticos europeos*, *Baldaio, espacio natural protexido* ou *O Meio Natural Galego. Cuadernos do Seminario de Sargadelos*.